

Nr 680

Av herr **Wahrendorff m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 62, angående vissa norrlandsfrågor.*

Av de medel som stått till förfogande för prisreglerande åtgärder på jordbrukets område har under en följd av år vissa belopp använts för produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland samt vissa delar av Värmlands och Kopparbergs län.

Anledningen till att även hushållningssällskapen i Värmlands och Kopparbergs län fått del av detta s. k. Norrlandsanslag har varit att vissa geografiskt mycket omfattande områden av länen kan jämföras med de delar av Norrland där produktions- och avsättningsförhållandena är särskilt ogynnsamma. Hushållningssällskapet i Värmland har under innevarande budgetår erhållit ett anslag om 40 000 kronor ur nyssnämnda medel. Anslaget har använts för olika produktionsbefrämjande åtgärder såsom upplysningsverksamhet, försöksverksamhet, främjande av husdjursskötseln, analys av fodermedel, främjande av utsädesodlingen, odlingspremier, utdelning av kvalitetsfrö, anskaffande av traktorsprutor för gemensam användning främst vid bladmögelbekämpning o. s. v. Hushållningssällskapet i Kopparbergs län har erhållit motsvarande anslag med 45 000 kronor, vilket använts för stöd åt husdjursaveln, tjurföreningsverksamheten, kontrollverksamhet, fodermedelsanalyser, demonstrationsjordbruk, demonstrationsförsök, allmän upplysningsverksamhet m. m.

Under senare år har hushållningssällskapen i Värmlands och Kopparbergs län fått anslag även ur de s. k. fraktbidragen. Dessa anslag har uppgått till 20 000 resp. 30 000 kronor. Värmlands läns hushållningssällskap har genom detta anslag kunnat avlasta jordbruksinstruktören vissa arbetsuppgifter, varigenom denne kunnat ägna sig åt sina egentliga mera kvalificerade uppgifter. Försöksverksamheten har kunnat intensifieras, demonstrationsverksamheten fått ett större stöd och tillhandahållandet av undervisningsmateriel har kunnat vidgas. Det må även nämnas att hushållningssällskapet har planer på att därest ifrågavarande anslag beviljas även i fortsättningen anställa en särskild instruktör för lokalrådgivning, främst i övre Klarälvdalen.

Hushållningssällskapet i Kopparbergs län har för de ifrågavarande medlen kunnat anställa en instruktör för allmän rådgivning inom ett begränsat område, s. k. lokalrådgivning. Vidare har utförts särskild rådgivning i utfodringsfrågor, upplysningsverksamhet för ökad anslutning till avkast-

ningskontroll, försöksverksamhet med och demonstration av ensilering i lägsilor m. m.

I proposition nr 62 föreslås en omfattande nedskärning av ifrågavarande anslag till hushållningssällskapen. Hur nedskärningarna kommer att fördela sig på de olika hushållningssällskapen framgår inte av propositionen men man torde kunna räkna med att vid likvärdiga nedskärningar anslagen till hushållningssällskapen i Värmlands och Kopparbergs län kommer att minska med ca 25 000 kronor resp. 35 000 kronor.

De föreslagna nedskärningarna av anslagen beror på att ifrågavarande medel enligt departementschefen skall disponeras för andra ändamål, nämligen för rationaliseringsinsatser inom geografiskt begränsade områden i de fyra nordligaste länen. Utan att här ingå på det ändamålsenliga i dylika insatser vill vi framhålla det anmärkningsvärda i den föreslagna om-dispositionen. Även i de fyra nordligaste länen kommer man att få vid-kännas verkningar av nedskärningen av anslagen till hushållningssäll-skapen men har att emotse andra insatser och anslag i stället. Inom Värm-lands och Kopparbergs län — och även inom Gävleborgs län — har man där-emot att emotse enbart nedskärning av anslagen. Då såväl topografiska och klimatiska förhållanden som övriga produktionsbetingelser i vissa delar av Värmlands län och Kopparbergs län är direkt jämförbara med de områden i Norrland som har ogynnsamma produktionsbetingelser kan inte ett sådant förfarande vara riktigt.

Det torde vara obestriddigt att den av hushållningssällskapen bedrivna verksamhet, som refererats i det föregående, är av betydande värde för jordbruket i berörda bygder. Det torde också vara obestriddigt att en dylik verksamhet måste bedrivas med viss kontinuitet för att man skall få full effekt av gjorda insatser. Under senare år har verksamheten genom till-komsten av de s. k. fraktbidragsanslagen kunnat vidgas betydligt. Er-forderlig personal har kunnat anställas, försök har kunnat inledas och nya projekt har planerats. Den nedskärning av anslagen som nu är i fråga kom-mer inte blott att omintetgöra fortsatt verksamhet utan kommer också i betydande utsträckning att förta effekten av redan gjorda insatser. An-slagnedskärningen är således inte motiverad ur samhällsekonomisk syn-punkt.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 62 måtte besluta att hushållningssällskapen i Värmlands län och Kopparbergs län för budgetåret 1960/61 må beviljas anslag ur Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m. med 60 000 kronor resp. 75 000 kronor.

Stockholm den 22 mars 1960

Harry Wahrendorff

Lars Eliasson
i Sundborn

Leif Cassel

Olof Persson
i Tandö

Erik Östrand

Johan Ö. Ågren

Harald Hallén

Arvid Andersson
i Ryggestad

Olof Hammar

Manne Ståhl

Bo Turesson
